

A keresztény ember józan honszerelme

JÓKAI ANNA

1932-ben született Budapesten. Író, esszéista.

Nehéz. Nehéz az éppen aktuálisról úgy írni, hogy az ne ismétlés legyen, de ne is eredetieskedés. Ne használjunk frázisokat, ám a botránykelés látszatát is elkerüljük. Az „ingerküszöb” egyre magasabb — a túlhazbó szavak divatját éljük. Hírértéke nincs a normálisan jónak; már a szimplán-rossz sem érdekes, csak ha aberrációval „síkosított”. Így lehet az életmérget táplálékként könnyedén lecsúsztatni a félrevezetett ember torkán, a káros hatásút élvezeti cikként reklámozni. Ezért történhet, hogy néhányan azt hiszik, az igazságot is fel kell tupírozni, át kell harsány színekre pingálni, fel kell díszíteni cafrangokkal — ott is dübörögni, ahol a piano kívánatos. Különc módjára a teremtett világ Ős-Istene helyére holmi „csak-a mienk” Magyaristent tuszkolni fel — „elgyengítőnek” nevezni Krisztust, az egyetlen „Megerősítőt”, akivel legyőzhetjük az örök halált. Így a legnemesebb eszme is befoltosodhat — s képviselője (bár észre sem veszi) máris egy gyékényen árul az eszmét tagadóval. Amit kínálnak: hamis portéka, mindkettő a maga módján hamis, de az *intonáció*, a kikiáltók olcsó rigmusai hasonlítanak.

„Van Krisztus, de az nem az Én vagyok.”

„Nincs Krisztus, nincs az, aki Én vagyok.”

Két szörnyű tévedés; tudatlanságból vagy sajnós tudatosságból — a jelenlegi emberfokon biztonsággal nem eldönthető. De a helyes felfogóképesség már birtokunkban van, segítségével sötétségünk a fényt befogadja, s a szakrális igazság kiviláglik.

Nekem egyszerű — s odáig még nem jutottam, hogy ennek a fontos egyszerűségnek a részletekig terjedő bonyolultságát felismerjem —: Krisztus, az Istenben Második Személy a kezdetektől létezett. Őt sejdítették az indiai szent risik, őt érezte meg, bár idő előtt, Ehnaton Egyiptomban, s Mózes égő csipkebokrában is Ő rejtezett. *Fokozatokban* közeledett az egyre süllyedő emberiséghez, mígnem a legtisztább jézusi fizikai organizációban megtestesült. Krisztus-sóvárgókból, Krisztus-hordozókból Isten így tett minket potenciónalis Krisztus-befogadókká. Ami a Golgotai Misztériumban történt: Világfordulat. Kozmosz-korrekción. Sem lenullázni, sem relativizálni nem lehet, még akkor sem, ha egyesek önhitt okosságukban azt hiszik, szabad. *Mindenkiért* ment végbe; éppen ezért *az, ami*.

Jóság és gonoszság, hitélet és anyagba-tapadtság a Megtestesülés előtt is volt. A „pogány” magyarok (anélkül, hogy akkortájt néven neveztek volna), már Őt keresték, de saját lelki szférájukban még nem ismerték fel. De, ahogy Hamvas Béla mondja: „*A kereszténység belépés a nappalba.*” Nincs visszaút, az éjszakába: a magyaroknak sem. István megvilágosodása ez volt — de ez sem csökkenthette rettentő fájdal-

mát, hogy vért *kell*et ontania az erőszakot eltörölni érkező Jézus Krisztus ügyéért, népe megmaradása érdekében. István történelmünk egyik legtragikusabb hőse — aki a katarzist ránk hagyta, fokról-fokra beteljesíteni azt a nagyidőben. Átala feladatot is kaptunk, a Bárány pecsétjével hitelesített menlevelet, védelmezőül és vezetőül pedig a „Magyarok Istenét”. Isten beosztotta, Krisztus szolgálója ez a hatalmas arkangyali lény. Ne utaljuk őt fantazmagóriák körébe, de ne is ültessük a Fiú trónjára. Íróink, költőink fohászkodjanak Hozzá, kérleljék és táplálják gondolattal, érzéssel, akarattal. A mién Ő, nemcsak főlénk, hanem harcainkban *mellénk* rendeltetett. Józanságunk és szilárdságunk a hitben azonban ne engedje elfeledni: nem csak nekünk, minden népnek, minden nemzetnek van Őrszellem, Népszellem, mert minden népnek, nemzetnek van *saját feladata*, rész-munkája a majdan megvalósuló nagy Egészben. Aki ezt kétféle: Krisztusban kételkedik, a Megváltás lényegét pancsolja el.

A *magunkét* felismerni, tenni érte a most-tehetőt: szellemi intelligencia kérdése. A tervrajzban nincs érdemünk. A tervrajz kiolvasása, *értelmezése* a mi dolgunk. Szellemi arrogancia volna azt képzelni, a miénken kívül minden ábra selejt. De szellemi analfabetizmus az írást, a számunkra előírtat pusztán kriksz-kraksznak vélni. Az már különös kegyelem, ha egy kiemelt létszakaszban egy-egy nemzet speciálisan nehéz, de épp ezért világformáló, kairoszban megnyilvánuló feladatot kap. Nem a többi ellenére, sőt, felhasználható eredményében a többiek javára is!

A matériába süppedő Európában mi lehetnénk, aki a mentőkötelet megfonja. Az egyre laposodó penészes lepényben az *élesztő*. Így hiszem, így vallom. Példanemzet; a *mérték* gyakorlója. A hagyomány-sugallta sorrend helyrebillentője. Nem egyedül; jóakarató társakkal. Tudni (némi beavatottsággal): *hova*. Kutatni: *miért*. Kigondolni: *hogyan*.

A Spiritus Sanctus uralmával a hisztérikus, innen-onnan támadó szelek felett.

Hogy a megtestesült Ige nevében, *evidenciaként* jusson minden asztalra kenyér.

Az Atyát keresse a gyermek; feladva a csavargás vadromantikáját a biztos otthont remélő vándorlásért.

Az *irányra* rátalálni, s a hosszú úton a Magyarok Menedék-házát építeni fel. Nem börtönt, nem kocsmát, nem piaccsarnokot, nem arénát, nem bank-negyedet, nem plázát és nem is szórakoztató-központot. Pedig amerre a szem ellát, ezek nőnek ki, gombamód a Földből, a Krisztus vérével átitatott humuszt megcsúfolva, s mi türelmetlenül faggatjuk a múltat: „Hol vagy, István király?”

Meg-megrángatjuk képzeletben a palást szegélyét, nógatjuk az Istent, *helyettünk* zökkentse vissza a helyes kerékvágásba a világot. Hott Szent Istváné csupán a *vállalás* gyötrelmes gyönyörűsége. Ma nem volna Magyarország, ha István gögösen, „nyakas magyarként” elutasítja a kereszténységet, mint ahogy Európa sem kapta volna meg azt a kitüntetést, hogy a lelkes Glóbusz közepe lehessen, ha a lecsengő hiedelmekbe akkortájt beleragad. Igaz, napjainkban éljük meg Európa újabb

megkísértését, mintha luciferi erők „felvilágosultan” biztatnák, szorítsa peremre a keresztény értékeket, álcázza a nihilt szabadságnak.

A *megvalósítás* a mi dolgunk. A *hűség*. Az isteni szándékban nincs hűtlenség. Ha távolodunk, *mi* távolodunk, miközben azt hisszük, Isten távolodik.

A mi dolgunk a *közvetítés*: miért kaptuk valójában az életet, éppen ezt, éppen most és éppen itt, ebben a szép Kárpát-medencében, ezen a jobb sorsra érdemes Magyarországon? Megtörténhet a spirituális vakmerőség: mintát kínálni a *látszólag* szerencsésebbeknek, mi az, ami fontos és a katalizmánkon áttemel, s mi az, ami csak kábít-kecsegtet, de valójában elsodor.

Az úgynevezett „társadalmi rend”, az „államvezetés” akadályozhatja vagy támogathatja a felismert, Istenen alapuló igazságot — de a személyes felelősséget az egyes emberről, a lélekben lakozó Én-től teljesen nem veheti le. A keresztény szubszidiaritás (törődés magán-szinten is egymással) egyre égetőbb szükséglet. A lelkiismeret a csend óráiban *István király intelmeit* ezer év után, a jelenben is érvényesen számon kérheti: *én* megtettem-e, amit az *ő*-től várok; *mi* vétlenek vagyunk-e abban, amit felrovunk az *ők* vétkeiként.

István mondja: — a hit cselekedetek nélkül meghal

(túl sokan beszélnek),

— a szent renden való férfiakat hamis vádaskodással ne mocskolják

(rágalom-hadjáratok),

— semmi nem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölség

(nevesíthető),

— légy türelmes, a „jövevényeket” jóakaratóan gyámolítsd és becsben tartsd

(ahogyan ők is tisztelnek téged),

— ostoba, pöffeszkedő, közepszerű emberekből ne állítsd össze tanácsodat

(emberismeret: ki-kicsoda?

— ne feledd apáid rendelkezéseit

(a múltat végképp eltörölni?!)

— imádkozz, gyakorold a szeretetet, légy erős, légy mértékletes/ismerd a mértéket, légy becsületes, legyen benned szemérem!

(show-business)

A harmadik évezredben sűrűsödik az idő. A parancsolatokat nemcsak imperatívusként felfogni és engedelmesen teljesíteni — hanem a *saját szívünkben kivirágoztatni*: ez a *szabad akarat* felsőbb foka.

Rendelt hazám helye a keresztben van. De a kereszt Éggel érintkező, függőleges szárán. Megszenvedett állapotban, de gyógyulófélben, életre-képesen.

Legyen imaginációkkal megáldva, de káprázatoktól megkímélve.

Az időben *rendíthetetlenül*.